

Radanska ruža

O preduzeću

Socijalno preduzeće Radanska RUŽA doo Lebane je osnovano kao neprofitno društvo sa ograničenom odgovornošću.

Proizvodnja ajvara čini skoro 70% ukupne proizvodnje ovog preduzeća. Proizvodni proces je od pre tri godine zaokružen u smislu da preduzeće samo proizvodi veći deo sirovina koje prerađuje. Sam proces prerade i proizvodnje gotovih proizvoda je strogo i dvostruko kontrolisan.

Pokretanje organske proizvodnje je bio veliki iskorak i odlučujuć za izlazak na evropsko tržište. Iako je najveći deo proizvodnih procesa prilagođen ručnoj proizvodnji jer je cilj da u preduzeću bude što je moguće više zaposlenih, ipak posle prve dve godine poslovanja a zbog povećanog obima proizvodnje dva procesa proizvodnje delimično su automatizovana.

Radne kompetencije zaposlenih

U socijalnom preduzeću Radanska RUŽA prevashodno rade žene koje pripadaju marginalnim grupama i to žene sa invaliditetom, žene žrtve nasilja, samohrane majke, mlade žene sa sela i druge žene, uzrasta od 22 pa do 59 godina. Svaka od njih je prošla obuku vezanu za proizvodni proces kako bise ispoštovali standardi proizvodnje. Osim obuke za zanimanje, one kroz rad, druženje i zajedničke aktivnosti jedna drugoj pružaju neformalnu edukaciju kroz koju stiču i razvijaju socijalne veštine.

Razvoj društvenih kompetencija

Sve zaposlene žene u socijalnom preduzeću u svakom trenutku mogu da se oslone na podršku kako kolektiva tako i preduzeća. One socijalno preduzeće doživljavaju kao svoje tako i preduzeće sve njihove probleme sa kojima se suočavaju doživljavaju kao svoje i zajednički ih rešava. Žene se u okviru preduzeća i kolektiva mogu osloniti na finansijsku pomoć ako je potrebno da se iznajmi stan, ili kroz pomoć u zimnici, ili kroz pomoć i podršku prilikom donošenja teških odluka.

Osim toga žene kroz rad u preduzeću razvijaju radne navike, komunikaciju, podstiče se njihova društvenost i međusobna solidarnost.

Koordinacija radnih aktivnosti

Svaki novozaposleni prolazi osnovnu obuku za proizvodnju, kao i obuke vezane za ISO standard i standard za organsku proizvodnju. Osnivač preduzeća ističe da se od osnivanja pa do danas (više od 6 godina postojanja) nikada nije uvedena norma, niti je definisano vreme za pauzu. Radno vreme je fleksibilno i ovaj model pokazao se održivim i efikasnim tokom godina. Samu proizvodnju organizuju same radnice.

Što se saveta tiče i upućivanja u rad u svakoj smeni postoji šef smene koja je zadužena za pomoć.

Finansijska održivost

Posle nekoliko godina rada i poslovanja i pored brojnih problema sa kojima se suočava i sa kojima se suočilo preduzeće je postalo samoodrživo. Naime zbog vlasničke strukture u kojoj opština Lebane ima 40% vlasništva, preduzeće ne može da koristi nijednu subvenciju koju daje država niti može da podigne kredit kod poslovne banke. To predstavlja problem koji utiče na finansijsku održivost posebno u periodu avgust-novembar kada je konstantno snabdevanje sirovinama uslov za kontinuiran rad tokom cele godine.

I pored toga kroz sopstvene prihode kao i kroz realizaciju projekata koji su finansirni od donatorske zajednice preduzeće uspeva da stabilno posluje ali i da investira. Tokom 2021. godine prihod od prodaje je bio 83% od ukupnih prihoda dok su prihodi od donacija bili 17% i iskorišćeni su za investicije u organske njive prevashodno. Nije bilo subvencija i donacija iz državnih fondova.

Dodatne informacije

<https://www.radanskaruza.rs/>